

1/1175
10370-49158

23 / 2 / 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 13/02/2006 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

F.B.I. - BOSTON
Date Recd.
Plan: Vegetae
From Kott. Displem
Terri
1.3.2006 1/1175
Navi [Signature] HS 1/8

T/ 1005

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PORTEKİZ CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN
ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA
ENGEL OLMA ANLAŞMASI VE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 11 Mayıs 2005 tarihinde Lizbon'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

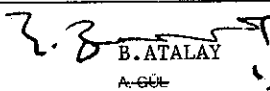
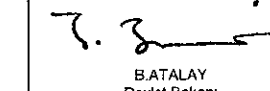
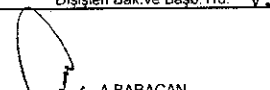
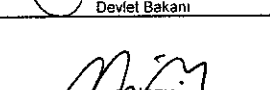
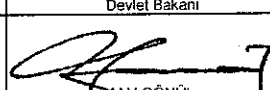
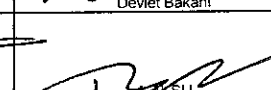
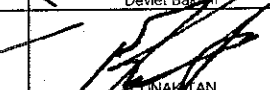
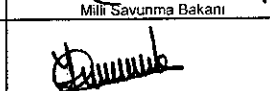
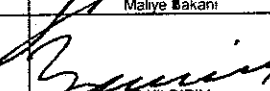
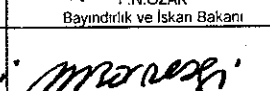
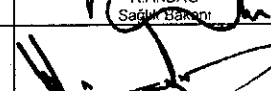
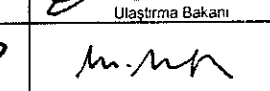
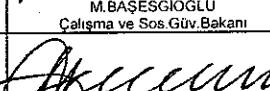
Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

2arf

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ATALAY A. GÖL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 N. ÇUBUKÇU Devlet Bakanı	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı
 M. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M.V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 A. AKŞU İçişleri Bakanı	 K. ONAL Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 F.N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M.M. EKER Tarım ve Köyş. Bakanı	 M. BAŞEŞGİOĞLU Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M.H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 A. KOÇ Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-1238

162

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

"Türkiye Cumhuriyeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 29 madde ile Protokol'den meydana gelmiştir. Anlaşma ve Protokol maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

MADDE 1- KAPSANAN KİŞİLER

1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Akit Devletler (Türkiye ve Portekiz) den birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

MADDE 2- KAVRANAN VERGİLER

Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşmanın ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Akit Devlette, politik veya idari alt bölümlerinde veya mahalli idarelerinde gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkra, Anlaşmanın Akit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı belirtilmektedir. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Türkiye'de gelir ve kurumlar vergisi, gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı; Portekiz'de ise kişisel gelir vergisi, kurum gelir vergisi, kurum gelir vergisi üzerinden alınan mahalli ek vergiden ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca, Akit Devletlerin yetkili makamlarının, ilgili mevzuatlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

MADDE 3- GENEL TANIMLAR

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Söz konusu maddede sırasıyla, "Portekiz", "Türkiye", "Bir Akit Devlet", "Diğer Akit Devlet", "Kişi", "Şirket", "Bir Akit Devletin Teşebbüsü", "Diğer Akit Devletin Teşebbüsü", "Uluslararası Trafik", "Yetkili Makam", "Vatandaş" terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı öngörülmekte ve Akit Devletlerin yürürlükteki vergi

mevzuatlarında bu terime karşılık gelen anlamın diğer mevzuatlarındaki anlama göre üstünlük taşıyacağı belirtilmektedir.

MADDE 4- MUKİM

Akit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya "mukim" kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzel kişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Akit Devletlerin iç mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi "mukim" addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuzda tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkra, gerçek kişilerin 1 inci fıkra belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkra ise, gerçek kişi dışında kalan kişilerin her iki Akit Devletin de mukimi olması halinde, mukimliğin tayininde bu kişilerin etkin yönetim yerinin esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 5- İŞYERİ

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

7 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

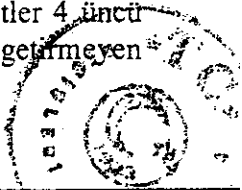
1 inci fıkra, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkra, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar, yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yerin işyeri oluşturduğu belirtilmektedir.

3 üncü fıkra ise, dokuz ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla ilgili gözetim faaliyetlerinin bir işyeri oluşturacağı hükmü yer almaktadır.

4 üncü fıkra, işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

5 inci fıkra, daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Fıkranın a) bendine göre, bir kişi teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa, bu faaliyetler 4 üncü fıkra belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu yeri işyeri haline getirmeyen

nitelikteki faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu kişinin teşebbüs adına gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir.

Fıkranın b) bendinde, temsilcinin yetkisi olmasa dahi, teşebbüs adına sürekli sevk etmek üzere emtia stoku bulundurması ve mal veya ticari eşya satışına katkıda bulunacak faaliyetlerde bulunması dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edileceği belirtilmektedir.

Anlaşmada işyeri ve daimi temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de "işyeri" maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkra hükmüyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun dar mükelleflerin ticari kazançlarının Türkiye'de vergilendirilmesine imkan tanıyan daimi temsilciliğe ilişkin hükümleri Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

6 ncı fıkra, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentesi veya bağımsız statüye sahip bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacağı belirtilmektedir.

7 nci fıkra ise, iki ayrı Akit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesinin, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 6- GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir) da kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin öncelikli vergileme hakkı, gayrimenkulün bulunduğu Akit Devlette bırakılmaktadır.

2 nci fıkra, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkra, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkra ise, 1 ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

MADDE 7- TİCARİ KAZANÇLAR

Maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecek, ancak faaliyetin diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, söz konusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal veya ticari eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkra, ticari kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

MADDE 8- GEMİCİLİK, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1 inci fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafik kapsamına giren türden gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği gelirlerin yalnızca teşebbüsün mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Diğer bir ifade ile bu tür kazançlar kaynak Devlette vergiden istisna edilmektedir.

2 inci fıkrada ise, 1 inci fıkrada benimsenen prensibin, ortaklık, ortak teşebbüs veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

MADDE 9- BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 15, 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenen örtülü kazanç ve örtülü sermaye ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin, bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yöneltmeleri halinde Akit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinaı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Akit Devlete ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

MADDE 10- TEMETTÜLER

1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirinin esas itibariyle temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkra, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu, yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Ancak, diğer Akit Devlet mukimine ödenen temettü üzerinden kaynak Devlette alınacak vergi fıkradaki koşulların yerine gelmesi durumunda olayına göre % 5 veya % 15'i aşamayacaktır.

Ayrıca fıkrada, Akit Devletlerin yetkili makamlarının bu sınırlandırmanın uygulama şeklini karşılıklı anlaşma yolu ile belirleyecekleri ve bu fıkranın temettülerin ödendiği kazançlar bakımından şirket vergilenmesine etki etmeyeceği de belirtilmektedir.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada, işyeri kazancının 7 nci madde (Ticari Kazançlar) çerçevesinde vergilendirildikten sonra, kalan kazanç üzerinden işyerinin bulunduğu Akit Devlette iç mevzuat hükümlerine göre vergilendirileceği ancak, bu şekilde alınacak verginin kalan kısmın % 5'ini aşmayacağı öngörülmektedir.

5 inci fıkrada, temettü lehdarının, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunması ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, 1 ve 2 nci fıkra hükümleri çerçevesinde vergilendirilmeyeceği öngörülmektedir. Bu durumda, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek kazancına ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6 ncı fıkra, bu maddenin 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devletin, kendisinden kazanç veya gelir elde eden ve diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin dağıttığı temettüler üzerinden veya dağıtmadığı kazançlardan herhangi bir vergi alamayacağını öngörmektedir. Böylece, kaynak Devletin vergileme yetkisi kurum kazancına uygulanmakta, ancak, bu kurumdaki kar payı elde eden kişilere doğru bir genişlemeye müsaade edilmemektedir. Fıkra ayrıca, temettünün, kazanç veya gelirin elde edildiği Devletin mukimlerine ödenmesi ve bu kazanç veya gelirin elde edildiği Devletteki işyeri ile ödenen temettüler arasında önemli bir bağ bulunması hallerinin kaynak Devlette vergilendirme prensibine istisna teşkil ettiği belirtilmektedir.

MADDE 11- FAİZ

1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkrada, faizlerin doğduğu Akit Devlete, iki yıllık süreyi aşan borçlanmalar üzerinden ödenen faizin gayrisafi tutarı üzerinden azami % 10, diğer tüm durumlarda faizin gayrisafi tutarı üzerinden % 15 vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, Türkiye Hükümeti ile Portekiz Hükümeti, politik ya da idari alt bölümleri veya mahalli idareleri veya Türk Merkez Bankası ile Portekiz Merkez Bankasına ödenen faizlerin karşılıklı olarak vergiden muaf tutulmasına ilişkindir.

4 üncü fıkrada, "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

5 inci fıkra, diğer Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunulması ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, söz konusu faizin bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri çerçevesinde değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde vergilendirilmesini öngörmektedir.

6 ncı fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Akit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, faiz ödeyenin bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olması durumunda faizin bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7 nci fıkra faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyici ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı

hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Akit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 12- GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkra, bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

MADDE 13- SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

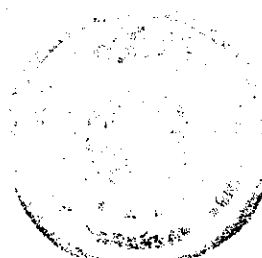
1 inci fıkra, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkra, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların ve bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkra, uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtaları ile bunların işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, yalnızca teşebbüsün mukim bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkra, bu maddenin diğer fıkralarında sayılanların dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların bu varlıkların elden çıkaranların mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci fıkra, 4 üncü fıkra istisna teşkil eden bu fıkra, bir Akit Devletin, diğer devletin bir mukiminin ilk bahsedilen devletin mukimi olan bir şirketin esas sermayesinin % 25'inden fazlasına iştiraki temsil eden hisselerini elden çıkarmasından sağladığı kazançları vergilendirebileceği öngörülmektedir. Ancak buradaki satışın ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılması ve iktisap ile elden çıkarma arasındaki sürenin bir yılı aşmaması gerektiği hükme bağlanmıştır.

MADDE 14- SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetlerden elde ettiği gelirlerin, mukim olunan Devlette vergilendirileceği; ancak, bu kişinin diğer Akit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak icra ettiği serbest meslek faaliyetlerinden veya bu diğer Devlette kesintisiz 12 aylık bir dönemde toplam 183 günü aşan faaliyet icrasından elde ettiği gelirlerin, söz konusu sabit yere atfedilen miktarla ya da bu Devlette bulunulan süre içinde icra edilen faaliyetle sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, 1 inci fıkrada gerçek kişilerin elde ettiği serbest meslek kazançları için öngörülen hükmün benzeri, teşebbüsler için de öngörülmüştür.

3 üncü fıkrada, "serbest meslek faaliyetleri" teriminin tanımı yapılmaktadır.

MADDE 15- BAĞIMLI FAALİYETLER

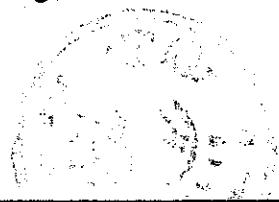
1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Akit Devlet mukimince elde edilen ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak söz konusu kural, bu Anlaşmanın 16, 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, müdürlere yapılan ödemeler, emekliler, kamu görevlileri, profesörler ve araştırmacılar ile öğrenciler 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Akit Devlet mukiminin bu Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da söz konusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada, bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen hizmet dolayısıyla elde edilen gelirlerin, mukim olunan Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

MADDE 16- MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Maddede, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette mukim bir şirketin yönetim veya denetim kurulu üyesi olması veya bu şirkette benzeri faaliyetlerde bulunan diğer herhangi bir organın üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 17- SANATÇI VE SPORCULAR

1 inci fıkra, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo ve televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının, bir müzisyenin veya bir sporcunun şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Akit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Akit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile bağımlı faaliyetleri (ücretler) düzenleyen 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların işgal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendilerine değil de, bir başka gerçek veya tüzel kişiye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Akit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkrada, bir Akit Devlette icra edilen ve diğer Akit devletin kendisi politik alt bölümü veya mahalli idaresine ait kamusal fonlardan önemli ölçüde desteklenen sanatsal veya sportif faaliyetlerden elde edilen gelirin, 1 ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, faaliyetlerin icra edildiği Devlette vergiden istisna edileceği öngörülmektedir.

MADDE 18- EMEKLİ MAAŞLARI

Maddede, Kamu görevlilerine ilişkin maddenin 19 uncu maddesinin 2 nci fıkra hükümleri saklı tutulmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş hizmetleri karşılığında ödenen emekli maaşları ve benzeri ödemelerin bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Bu hükmün aynı zamanda düzenli ödemeleri de kapsayacağı öngörülmektedir.

MADDE 19- KAMU GÖREVİ

1 inci fıkrada, bir Akit Devlete, politik ya da idari alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından yapılan ve emekli maaşı dışında kalan ödemelerin, yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir. Ancak, hizmet diğer Devlette ifa edildiğinde ve gelir elde eden bu Devletin bir mukimi olduğunda, bu kişinin aynı zamanda bu Devletin vatandaşı olması veya yalnızca hizmet sunmak için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması şartıyla, elde edilen gelirler, yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkrada, bir Akit Devlete, politik ya da idari alt bölümü veya mahalli idaresine verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, politik alt bölüm veya idare tarafından oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşlarının bu Devlette vergilendirilebileceği, bununla beraber gerçek kişinin diğer Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, söz konusu emekli maaşının yalnızca diğer Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada ise, kamu iktisadi kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil, 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümlerinin geçerli olacağı öngörülmektedir.

MADDE 20- PROFESÖRLER VE ARAŞTIRMACILAR

Maddede, profesörler ve araştırmacıların öğretim veya araştırma karşılığında elde ettikleri gelirlerin; bulundukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırları hükme bağlanmaktadır. Buna göre, profesörler ve araştırmacıların iki yılı aşmayan bir dönem içinde, diğer Devlette yapmış oldukları öğretim veya araştırma karşılığında elde ettikleri gelirlerin bu Devlette vergiden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 21- ÖĞRENCİLER

1 inci fıkrada, öğrencilerin öğrenim veya mesleki eğitimde bulundukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırlarını hükme bağlanmaktadır. Buna göre, öğrenci veya stajyerlerin geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılayan ve bulundukları Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler dolayısıyla öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulundukları devlette vergiye tabi tutulmayacakları hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, bir Akit Devletin mukimi olup, diğer Akit Devlette öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak şekilde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği ücretlerin diğer Devlette vergilendirilmeyeceği öngörülmektedir.

MADDE 22- DİĞER GELİRLER

1 inci fıkrada, nerede doğarsa doğsun, bir Akit Devlet mukimi tarafından elde edilen ve bu Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde kavranmayan gelir unsurlarının, geliri elde eden kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada ise 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla yürüttüğü ticari faaliyet veya sabit yer vasıtasıyla yürüttüğü serbest meslek faaliyeti nedeniyle elde ettiği gelir ile hak ve varlık arasında etkin bir bağ bulunması halinde olayına göre 7 veya 14 üncü madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

MADDE 23- ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

Madde çifte vergilendirmenin önlenmesi ile ilgilidir.

1 inci fıkrada, Portekiz açısından çifte vergilendirmenin nasıl önleneceği açıklanmıştır. Fıkranın (a) bendine göre, Türkiye’de gelir üzerinden ödenen vergiler Portekiz’de gelir üzerinden ödenecek vergiden mahsup edilecektir. Bununla birlikte, bu mahsup Türkiye’de vergilendirilebilen gelir için mahsuptan önce hesaplanmış olan vergi miktarını aşmayacaktır.

Aynı fıkranın (b) bendinde, bir Portekiz mukiminin bu Anlaşmanın herhangi bir hükmüne göre Portekiz’de vergiden muaf tutulan bir gelir elde etmesi durumunda, Portekiz, bu mukimin geriye kalan gelirine ilişkin vergi miktarını hesaplarken vergiden muaf tutulan söz konusu geliri de dikkate alabileceği kaydedilmiştir.

Fıkranın c) bendinde, a) bendinden sapma olarak, Portekiz mukimi bir şirketin (ortaklıklar hariç) Türkiye’de kurumlar vergisinden muaf tutulmamış bir şirketten temettü elde etmesi halinde, bu temettünün % 95’inin vergi matrahından indirilmesine imkan veren düzenleme yer almaktadır. Ancak, bu indirim için Portekiz mukimi şirketin doğrudan Türk mukimi şirketin sermayesinin en az % 25’lik hissesini temettü ödemesinden önceki kesintisiz 2 yıllık dönemde, eğer Türk Şirketi 2 yıldan daha kısa bir süredir var ise bu süre içerisinde elde tutuyor olması gerekmektedir.

2 nci fıkrada, Türkiye açısından Çifte Vergilendirmenin nasıl önleneceği açıklanmıştır. Fıkranın (a) bendinde, bir Türkiye mukiminin Portekiz kaynaklı elde edeceği gelirleri dolayısıyla Anlaşma hükümleri çerçevesinde ve Portekiz mevzuatı gereğince Portekiz’de ödeyeceği verginin bu gelir üzerinden Türkiye’de ödeyeceği vergiden mahsup edilebileceği hükme bağlanmıştır. Ancak, bu mahsup, hiçbir zaman mahsuptan önce bu gelir için Türkiye’de hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

Fıkranın (b) bendinde, bir Türkiye mukiminin bu Anlaşmanın herhangi bir hükmüne göre Türkiye’de vergiden istisna edilen bir gelir elde etmesi durumunda, Türkiye’nin bu mukimin geriye kalan gelirine ilişkin vergi miktarını hesaplarken vergiden istisna edilen söz konusu geliri de dikkate alabileceği kaydedilmiştir.

MADDE 24- AYRIM YAPILMAMASI

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devletin vatandaşlarına, diğer Akit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacakları hükme bağlanmıştır. Bu hükmün aynı zamanda Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacağı belirtilmiştir.

2 nci fıkrada, teşebbüslerin diğer devlette sahip oldukları işyerlerinin, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine kıyasla daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacakları hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrası, 11 inci maddesinin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddesinin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün vergiye tabi kazancı belirlenirken, bu teşebbüsün diğer Akit Devletin bir mukimine uyguladığı faiz, gayrimaddi hak bedeli ödemesi ile diğer ödemelerin, ödemeler sanki ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

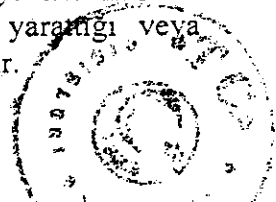
4 üncü fıkrada, ayırım yapmama prensibinin, bir Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen ya da tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen diğer Akit Devlet teşebbüsleri için de geçerli olduğu belirtilmektedir.

5 inci fıkrada, Akit Devletlerin kendi mukimlerine uyguladıkları şahsi indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları belirtilmiştir.

6 ncı fıkrada bu madde hükümlerinin anlaşmanın kavradığı vergilere uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 25- KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin, taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörölen müracaat usulleriyle bağı kalmaksızın, mukim olduğı Akit Devletin yetkili makamına veya durumu 24 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun olması halinde Akit Devletin yetkili makamına arzedebilir. Kişilerin yetkili makamlara müracaat süresi, Anlaşmaya uymayan vergilemenin tebliğini takip eden günden başlamak üzere üç yıldır.

2 nci fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam sorunu kendi çözemezse, diğeri Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir. Anlaşmaya varılan her hususun, Akit Devletlerin kendi iç mevzuatlarında öngörölen zaman sınırlamaları dikkate alınmaksızın uygulanacağı belirtilmektedir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözümü için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri, 4 üncü fıkrada ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 26- BİLGİ DEĞİşİMİ

Bu Anlaşmanın uygulanabilmesi için, iki Akit Devletin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Maddede, Akit Devletlerin hangi hallerde bilgi değışiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceğı ve bilgi değışiminin sınırları ele alınmıştır.

MADDE 27- DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu maddede, diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurlarının Devletler hukukunun genel kurallarına veya özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceğı belirtilmektedir.

MADDE 28 - YÜRÜRLÜĞE GİRME

Maddenin 1 inci fıkrasında, Anlaşmanın ne zaman yürürlüğe gireceğı ve vergiler ağısından ne zaman hüküm ifade edeceğı belirtilmiştir. Buna göre Anlaşmanın, onay bildirimlerinin sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe gireceğı hükme bağlanmaktadır.

2 nci fıkra, Anlaşmanın hükümlerinin, her iki Akit Devlette uygulanmaya başlayacağı vergilendirme dönemleri ile vergileri belirlemektedir.

MADDE 29- YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Maddede, Anlaşmanın feshedilinceye kadar yürürlükte kalacağı belirtilmekte fesih usulü açıklanmakta ve fesih halinin her iki Akit Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğı belirlenmektedir.

PROTOKOL HÜKÜMLERİNİN GEREKÇESİ

Anlaşmanın bir bölümünü oluşturan ve Anlaşma maddelerinin sonunda yer alan Protokol 6 fıkradan ibarettir.

Fıkra I : Anlaşmanın 6 ncı maddesi ile ilgilidir.

Fıkroda, bu maddede belirtilen hükümlerin, müşterek menkul (kişisel) varlıklardan elde edilen gelirler ile gayrimenkul varlıklar (mülk)'in bakım ve işletilmesine yönelik faaliyetlerden elde edilen gelirlere de uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Fıkra II : Anlaşmanın 8 inci maddesinin 2 nci fıkrası ile ilgilidir.

Fıkroda, bu fıkra hükümlerinin, bir Akit Devlet mukimi olan bir şirketin, bir konsorsiyum ya da benzeri yapıdaki bir birlikten hisseleri karşılığında elde ettiği kazançları kapsayacağı belirtilmektedir.

Fıkra III : Anlaşmanın 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası ile ilgilidir.

Fıkroda, Portekiz yönünden "temettü" teriminin, kazanca katılım düzenlemelerine atfedilen kazançları, Türkiye yönünden ise yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri de kapsayacağı belirtilmektedir.

Fıkra IV : Anlaşmanın 12 nci maddesinin 3 üncü fıkrası ile ilgilidir.

Fıkroda, "gayrimaddi hak bedeli" teriminin, bu hak ya da varlığın kullanımından elde edilen kazancın, hak ya da varlığın verimliliği, kullanımı ya da tasarrufuna bağlı olarak elden çıkarılmasından sağlanan kazançları da kapsayacağı belirtilmektedir.

Fıkra V : Anlaşmanın 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrası ile ilgilidir.

Fıkroda, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette Anlaşmanın Ticari Kazançlara ilişkin hükümlerine göre vergilendirilmeyi seçmesi halinde, bu gelir üzerinden diğer Devlette stopaj yoluyla alınan verginin, Anlaşmanın 7 nci maddesi hükümleri uyarınca hesaplanan vergiden indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Fıkra VI : Anlaşmanın 25 inci maddesinin 2 nci fıkrası ile ilgilidir.

Fıkroda, Türkiye'de karşılıklı anlaşma sonucu kendisine vergi iadesi yapılacak olan mükellefin, söz konusu iadeyi iç mevzuat tarafından öngörülen süre içerisinde talep etmesi gerektiği kaydedilmiştir.

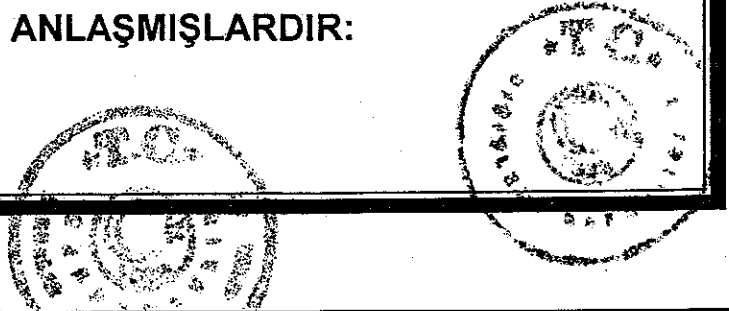

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PORTEKİZ CUMHURİYETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN
VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ
KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
PORTEKİZ CUMHURİYETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

BİRİNCİ BÖLÜM ANLAŞMANIN KAPSAMI

Madde 1

KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAPSANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet, politik veya idari alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ve teşebbüsler tarafından ödenen ücret veya maaşın toplam tutarı üzerinden alınan vergiler ile sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Portekiz yönünden:

- i) kişisel gelir vergisi (Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Singulares – IRS);
- ii) kurum gelir vergisi (Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas – IRS);
- iii) kurum gelir vergisi üzerinden alınan mahalli ek vergi (Derrema);

(Bundan böyle "Portekiz vergisi" olarak bahsedilecektir).

b) Türkiye yönünden:

- i) gelir vergisi;
- ii) kurumlar vergisi;
- iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı;

(Bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir);

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkilî makamları, vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

İKİNCİ BÖLÜM TANIMLAR

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, metin aksini öngörmedikçe:

- a) "Portekiz" terimi, Portekiz topraklarını, karasularını, bunun yanı sıra Portekiz Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarını kullandığı deniz alanlarını ifade eder;
- b) "Türkiye" terimi, Türkiye topraklarını, karasularını, bunun yanı sıra Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarını kullandığı deniz alanlarını ifade eder;
- c) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Portekiz veya Türkiye anlamına gelir;
- d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;
- e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;
- f) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;
- g) "Uluslararası trafik" terimi, yalnızca diğer Akit Devletin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Akit Devlet tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan her türlü taşımacılığı ifade eder;

h) "Yetkili makam" terimi:

(i) Portekiz'de: Maliye Bakanını, Vergileme Genel Müdürünü
(Director Geral dos Impostos) veya onların yetkili temsilcilerini;

(ii) Türkiye'de: Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini;
ifade eder.

i) "Vatandaş" terimi:

(i) bir Akit Devletin vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi;

(ii) bir Akit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan
herhangi bir tüzel kişiliği, ortaklığı veya derneği

ifade eder.

2. Anlaşmanın bir Akit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, burada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, bu Devlet, herhangi bir politik veya idari alt bölümü ya da mahalli idaresi de dahil olmak üzere, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni ana merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle orada vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

a) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, yalnızca kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi olarak kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

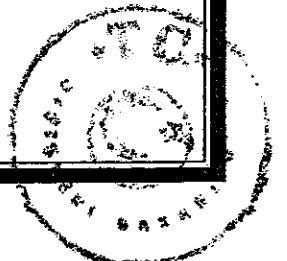
- b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir;
- c) Eğer kişinin her iki Akit Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşı ise veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, bu maddenin 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi, yalnızca etkin yönetim yerinin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir. Bununla beraber, bu kişinin etkin yönetim yeri belirlenemezse, Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın amaçları bakımından bu kişinin hangi Devletin mukimi olarak kabul edileceğini karşılıklı anlaşmayla belirleyeceklerdir.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.
2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:
 - a) Yönetim yeri;
 - b) Şube;
 - c) Büro;
 - d) Fabrika;
 - e) Atölye, ve
 - f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Dokuz ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla ilgili gözetim faaliyetleri bir işyeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

- a) Teşebbüse ait imkanların, teşebbüsün mallarının veya ticari eşyasının yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;
- b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;
- c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettirilmesi amacıyla elde tutulması;
- d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;
- e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;
- f) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca (a) ila (e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada yürütmek için elde tutulması; ancak işe ilişkin sabit yerdeki bütün bu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı nitelikte olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, bir kişi -6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir Akit Devlette, diğer Akit Devletin bir teşebbüsü adına hareket ederse, bu teşebbüs aşağıda belirtilen şartlarla ilk bahsedilen Akit Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir:

- a) Eğer bu kişi, o Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa, kişinin faaliyetleri, 4 üncü fıkra da belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu fıkra hükmüne göre bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerden olmadıkça, işyerinin varlığı kabul edilecektir.
- b) Eğer bu kişi, böyle bir yetkisi olmamasına rağmen, teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan ilk bahsedilen Devlette mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundurursa ve mal veya ticari eşya satışına katkıda bulunacak herhangi bir faaliyetlerde bulunursa, işyerinin varlığı kabul edilecektir.

6. Bir teşebbüs, bir Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, şirketlerden her biri diğeri için bir işyeri oluşturmazdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM GELİRİN VERGİLENDİRİLMESİ

Madde 6

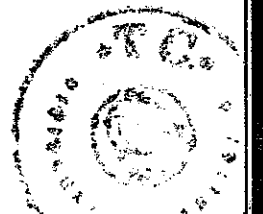
GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıktan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım (balık üretimi ve yetiştiriciliği dahil) ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler, uçaklar ve kara nakil vasıtaları gayrimenkul varlık olarak kabul edilmeyecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklarından elde edilen gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı yalnızca bu işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunduğu, her iki Akit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. Bir işyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

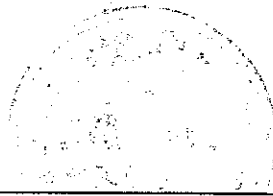
5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

GEMİCİLİK, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir ortak teşebbüse veya uluslararası faaliyet gösteren bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya
b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken, fakat oluşan veya oluşturulan bu koşullar nedeniyle teşebbüslerden birinde kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenebilir ve buna göre vergilendirilebilir.

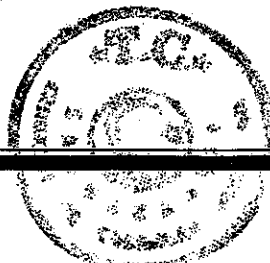
2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip vergilendirdiği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen diğer Devletin teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, iki bağımsız teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak sonradan ilk bahsedilen Devletçe yapılan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olması durumunda, diğer Devlet bu belirlemenin yerinde olduğu kanaatine varırsa söz konusu kazanç üzerinden aldığı verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu temettüler, aynı zamanda temettü ödemesini yapan şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) Gerçek lehdar, temettü ödeyen şirketin sermayesinin (capital social) doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini, temettü ödemesinden önceki kesintisiz iki yıllık bir dönemde, eğer temettü ödeyen şirket iki yıldan daha az bir süredir var ise bu şirketin var olduğu süre boyunca elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise gayrisafi temettü tutarının yüzde 5 i ; veya

b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15'i.

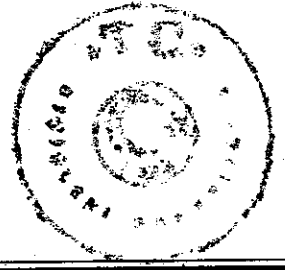
Akit Devletlerin yetkili makamları, bu sınırlamaların uygulama yöntemini karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyeceklerdir. Bu fıkra, içinden temettü ödemesi yapılan kazançlar yönünden şirketin vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından; kurucu-hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtımı yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri kapsar.

4. Diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancı, 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden işyerinin bulunduğu Akit Devlette ve bu Devletin iç mevzuat hükümlerine göre vergilendirilebilir, ancak, bu şekilde alınacak vergi kalan kısmın yüzde 5 ini aşmayacaktır.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bu maddenin 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, Bir Akit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devlette kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlet, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını, söz konusu temettülerin bu diğer Devletin mukimlerinden birine ödenmesi veya temettü elde ediş olayı ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğer Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de bir dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen kazanç veya gelirden oluşması durumu değiştirmez.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faizin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

(a) iki yıllık süreyi aşan borçlanmalar üzerinden ödenen faizde, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'u;

(b) diğer bütün durumlarda faizin gayrisafi tutarının yüzde 15'i.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın:

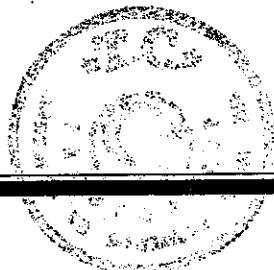
(a) Türk Merkez Bankası, Portekiz'de doğan faiz bakımından, Portekiz vergisinden muaf tutulacaktır;

(b) Portekiz Merkez Bankası, Türkiye'de doğan faiz bakımından, Türk vergisinden muaf tutulacaktır;

(c) Akit Devletlerden birinin Hükümeti, politik ya da idari alt bölümleri veya mahalli idareleri, diğer Akit Devlette doğan faiz bakımından, bu diğer Devlette vergiden muaf tutulacaklardır.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya borçlunun kazancına katılma hakkını tanısin tanımasın, her nevi alaktan doğan gelirleri ve özellikle, kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirler ile söz konusu menkul kıymet, tahvil veya borç senetlerine bağlı prim ve ikramiyeleri ifade eder.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Akit Devletin mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğuunda ve faiz bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu gayrimaddi hak bedelleri, elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon yayınlarında kullanılan filmler ve bantlar dahil olmak üzere, edebi, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi karşılığında ya da sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, söz konusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla orada ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla orada serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devlet mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet teşebbüsünce, uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya söz konusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkaranın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir.

5. 4 üncü fıkra hükümleri, bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir mukiminin, ilk bahsedilen Devletin mukimi olan bir şirketin esas sermayesinin yüzde 25 inden fazlasına iştiraki temsil eden hisselerini elden çıkarmasından sağladığı kazançları vergilendirme hakkını etkilemeyecektir, ancak, söz konusu satışın ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılması ve iktisap ile elden çıkarma arasındaki sürenin bir yılı aşmaması gerekmektedir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek hizmetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, söz konusu hizmet veya faaliyetler bu diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

- a) bu kişi, bu diğer Devlette söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahipse; veya
- b) bu kişi, bu diğer Devlette söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek üzere kesintisiz herhangi bir 12 aylık dönemde, bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha fazla bir süre kalırsa,

söz konusu gelir aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle durumlarda, olayına göre, yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen veya yalnızca bu diğer Devlette bulunulan süre içinde icra edilen hizmet veya faaliyetlerden elde edilen gelir, bu Diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün serbest meslek hizmetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, söz konusu hizmet veya faaliyetler bu diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

- a) bu teşebbüs, bu diğer Devlette söz konusu hizmet veya faaliyetlerini icra ettiği bir işyerine sahipse; veya
- b) hizmetlerin ifa edildiği dönem ya da dönemler, kesintisiz herhangi bir 12 aylık dönemde toplam 183 günü aşarsa,

söz konusu gelir aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle durumlarda, olayına göre, yalnızca söz konusu işyerine ya da bu diğer Devlette icra edilen hizmet veya faaliyetlere atfedilebilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Bu teşebbüs, her iki durumda da, söz konusu gelir diğer Devlette bulunan bir teşebbüsün işyerine atfedilebilen bir gelirmiş gibi, bu diğer Devlette, bu Anlaşmanın 7 nci madde hükümlerine göre vergilendirilmeyi seçebilir. Bu seçim, diğer Devletin söz konusu gelir üzerinden vergi tevkifatı yapma hakkını etkilemeyecektir.

3. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetleri ile özel mesleki beceri gerektiren diğ er faaliyetleri kapsamına alır.

Madde 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiğı ücret, maaş ve diğ er benzeri gelirler, bu hizmet diğ er Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Hizmet diğ er Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir bu diğ er Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğ er Akit Devlette ifa ettiğı bir hizmet dolayısıyla elde ettiğı gelir, eğer:

- a) Gelir elde eden kişi, diğ er Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve
- b) Ödeme, diğ er Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve
- c) Ödeme, işverenin diğ er Devlette sahip olduğı bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, bu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin, diğ er Akit Devletin mukimi olan bir şirketin yönetim veya denetim kurulu üyesi veya bu şirkette benzeri faaliyetlerde bulunan diğ er herhangi bir organın üyesi olması dolayısıyla elde ettiğı ücret ve diğ er benzeri ödemeler, bu diğ er Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının, bir müzisyenin veya bir sporcunun diğer Akit Devlette icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir sanatçı veya sporcunun bir Akit Devlette icra ettiği faaliyetlerden elde ettiği gelir, bu Devlete yapılan söz konusu ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde diğer Akit Devletin, politik ya da idari alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından karşılanması halinde, bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bu hüküm aynı zamanda, bir Akit Devlet mukimine sağlanan düzenli ödemelere de uygulanacaktır.

Madde 19

KAMU GÖREVLERİ

1. a) Bir Akit Devletin kendisine, politik ya da idari alt bölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından sağlanan ve emekli maaşı dışında kalan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla beraber, hizmet diğerk Akit Devlette ifa edildiğinde ve gerçek kişi o Devletin bir mukimi olduğunda, söz konusu ücret, maaş ve diğerk benzeri ödemeler yalnızca bu diğerk Devlette vergilendirilebilecektir. Ancak bu kişinin:

i) o Devletin vatandaşı olması; veya

ii) yalnızca bu hizmeti ifa etmek için o Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması

zorunludur.

2. a) Bir Akit Devletin kendisi, politik ya da idari alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından ya da bunlarca oluşturulan fonlardan bu Devlete, alt bölüme veya idareye yapılan hizmetler karşılığında bir gerçek kişiye ödenen emekli maaşları yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir;

b) Bununla beraber, gerçek kişinin diğerk Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, söz konusu emekli maaşı yalnızca bu diğerk Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bir Akit Devletin kendisi, politik ya da idari alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütölen ticari faaliyetlerle bağılantılı hizmetler karşılığında yapılan ücret, maaş ve diğerk benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16, 17 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

PROFESÖRLER VE ARAşTIRMACILAR

Bir Akit Devleti, bir üniversite, yüksek okul, okul veya bu Devletin Hükümetince kazanç gayesi gütmendiğı tespit edilen diğerk benzeri eğitim ya da bilimsel araştırma kuruluşunda öğretim veya bilimsel araştırma yapmak amacıyla veya resmi bir kültürel değışim programı gereğince ziyaret eden ve bu ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğerk Akit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin, bu Devlete ilk ziyaret tarihinden itibaren iki yılı aşmayan bir dönem için, söz konusu öğretim veya araştırma karşılığında elde ettiğı gelirler, bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 21

ÖĞRENCİLER

1. Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğerk Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki

eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyerin, geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masrafları için bu Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak süre veya süreler içinde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği ücretler bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 22

DİĞER GELİRLER

1. Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 ncı fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan söz konusu geliri elde eden diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve gelirin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmakta ise, bu gelire 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

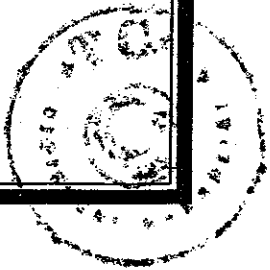
Madde 23

ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

1. Portekiz yönünden çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

- a) Bir Portekiz mukimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak, Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Portekiz, bu mukimin geliri üzerinden ödeyeceği vergiden, Türkiye'de ödediği vergiye eşit bir miktarın mahsubuna izin verecektir.

Bununla beraber söz konusu mahsup, Portekiz'de vergilendirilebilen gelire atfedilen, mahsuptan önce hesaplanan gelir vergisi miktarını aşmayacaktır.

b) Bir Portekiz mukimince, Anlaşmanın herhangi bir hükmüne uygun olarak bu Devlette vergiden istisna edilen bir gelir elde edilmesi durumunda, Portekiz, bu mukimin geriye kalan gelirine ilişkin vergiyi hesaplarken, istisna edilen geliri de dikkate alabilir.

c) (a) bendi hükümlerine bakılmaksızın, Portekiz mukimi olan bir şirketin (ortaklık hariç), Türkiye mukimi olan ve Türkiye'de kurumlar vergisinden muaf tutulmamış bir şirketten temettü elde etmesi halinde, Portekiz, Portekiz mukimi olan şirketin temettü ödemesinden önceki kesintisiz iki yıllık dönemde, eğer temettü ödeyen şirket iki yıldan daha az bir süredir var ise, bu şirketin var olduğu süre boyunca, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan en az yüzde 25 ini elinde tutmuş olması koşuluyla, bu şirketin vergi matrahına dahil olan bu temettülerin yüzde 95 inin indirilmesine müsaade edecektir.

2. Türkiye yönünden çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

a) Türkiye dışında ödenen vergilerin Türk vergisinden mahsubuna izin veren Türk mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, bir Türkiye mukiminin Portekiz kaynaklı gelirleri (kar ve vergiye tabi gelir dahil) dolayısıyla bu Anlaşmaya uygun olarak ve Portekiz mevzuatı gereğince ödenecek Portekiz vergisinin, bu gelir üzerinden ödenecek Türk vergisinden mahsubuna müsaade edilecektir. Bununla birlikte söz konusu mahsup, bu gelire atfedilebilen, mahsuptan önce hesaplanan Türk vergisi miktarını aşmayacaktır.

b) Bir Türkiye mukimince, Anlaşmanın herhangi bir hükmüne uygun olarak Türkiye'de vergiden istisna edilen bir gelir elde edilmesi durumunda, Türkiye, bu mukimin geriye kalan gelirine ilişkin vergiyi hesaplarken, istisna edilen geliri de dikkate alabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM ÖZEL HÜKÜMLER

Madde 24

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden, özellikle mukimlik açısından, değişik veya daha ağır bir vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm, 1 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, Akit Devletlerden birinin ya da her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri, diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünce diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, söz konusu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilecektir.

4. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya sermayesi kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin diğer benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

5. Bu hükümler, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılmayacaktır.

6. Bu madde hükümleri, bu Anlaşmada kavranan vergilere uygulanacaktır.

Madde 25

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir kişi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşmanın hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, olayı mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına veya durumu 24 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına arzedebilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen bir vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla birlikte kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamadığı takdirde, Anlaşmaya ters düşen vergilemeyi önlemek amacıyla, olayı, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşma yoluyla çözmek için gayret sarfedecektir. Anlaşmaya varılan her husus, Akit Devletlerin iç mevzuatlarındaki zaman sınırlamalarına bağlı kalınmaksızın uygulanacaktır.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan ya da kendilerinden veya temsilcilerinden oluşan ortak bir komisyon vasıtasıyla haberleşebilirler.

MADDE 26

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Anlaşma kapsamına giren vergiler ile ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da cezasıyla ve bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

- a) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;
- b) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
- c) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme yükümlülüğü

altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 27

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurların veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

ALTINCI BÖLÜM SON HÜKÜMLER

Madde 28

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Akit Devletlerden her biri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatlarında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diğerine bildirecektir. Bu Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşmanın hükümleri:

a) Portekiz'de:

(i) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ortaya çıkan vergiler için;

(ii) Diğer vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan herhangi bir mali yıl içinde ortaya çıkan gelirler için.

b) Türkiye'de:

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemi ile takip eden vergilendirme dönemlerine ilişkin vergiler için;

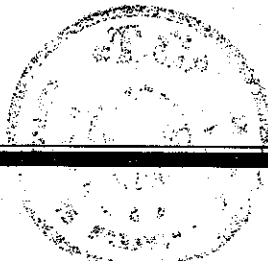
uygulanacaktır.

Madde 29

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

1. Bu Anlaşma, bir Akit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir sürenin bitiminden sonraki herhangi bir takvim yılının sonundan en az altı ay önce diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

2. Bu durumda Anlaşma;

a) Portekiz'de:

- (i) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, söz konusu fesih ihbarnamesinde belirtilen tarihi takip eden yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ortaya çıkan vergiler için;
- (ii) Diğer vergiler yönünden, sözkonusu fesih ihbarnamesinde belirtilen tarihi takip eden yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan mali yılda ortaya çıkan gelirler için

b) Türkiye'de:

Söz konusu fesih ihbarnamesinde belirtilen tarihi takip eden yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler açısından;

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar.

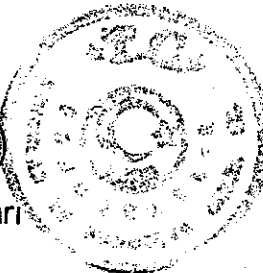
Türk, Portekiz ve İngiliz dillerinde, tüm metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, 11 Mayıs 2005 tarihinde, Lizbon'da düzenlenmiştir. Anlaşmanın yorumunda veya uygulamasında farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

PORTEKİZ CUMHURİYETİ
ADINA

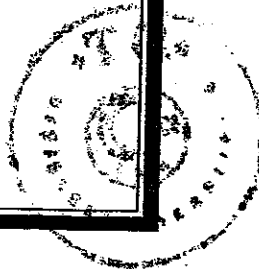
Ali Tuygan

Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı

Luis Campos e Cunha

Devlet ve Maliye Bakanı

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti ile Portekiz Cumhuriyeti arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının imzalandığı gün, imzalayan taraflar, aşağıdaki ilave hükümlerin Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturduğu hususunda anlaşmaya varmışlardır.

6 nci Maddeye Ek

6 nci maddeye ilişkin olarak, bu maddede belirtilen hükümlerin, müşterek menkul (kişisel) varlıklardan elde edilen gelirler ile gayrimenkul varlıklar (mülk)'in bakım veya işletilmesine yönelik faaliyetlerden elde edilen gelirlere de uygulanacağı kabul edilmiştir.

8 inci Maddeye Ek

8 inci maddenin 2 nci fıkrasının amaçları bakımından, bu fıkra hükümlerinin, bir Akit Devlet mukimi olan bir şirketin, bir konsorsiyum ya da benzeri yapıdaki bir birlikten, sözkonusu konsorsiyum ya da birlikteki hisseleri karşılığında elde ettiği kazançları kapsadığı kabul edilmiştir.

10 uncu Maddeye Ek

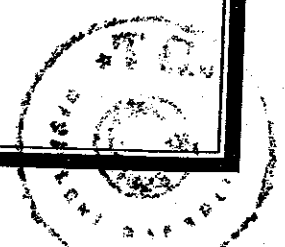
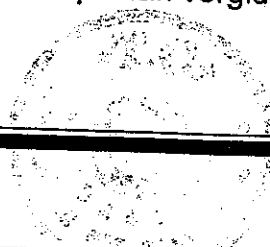
10 uncu maddenin 3 üncü fıkrasına ilişkin olarak, "temettü" teriminin, Portekiz yönünden, kazançta katılım düzenlemelerine atfedilen kazançları; Türkiye yönünden, yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri de kapsayacağı kabul edilmiştir.

12 nci Maddeye Ek

12 nci maddenin 3 üncü fıkrasının amaçları bakımından, "gayrimaddi hak bedeli" terimi ile ilgili olarak, bu hak ya da varlığın kullanımından elde edilen kazancın, hak ya da varlığın verimliliği, kullanımı ya da tasarrufuna bağlı olarak elden çıkarılmasından sağlanan kazançları da kapsayacağı kabul edilmiştir.

14 üncü Maddeye Ek

14 üncü maddenin 2 nci fıkrasına ilişkin olarak, bir Akit Devlet teşebbüsünün, diğer Akit Devlette bu Anlaşmanın 7 nci maddesi hükümlerine göre vergilendirilmeyi seçmesi durumunda, sözkonusu gelir üzerinden bu diğer Devlette stopaj yoluyla alınan vergi, bu Anlaşmanın 7 nci maddesi hükümleri uyarınca bu gelir üzerinden hesaplanan vergiden indirilebilir.

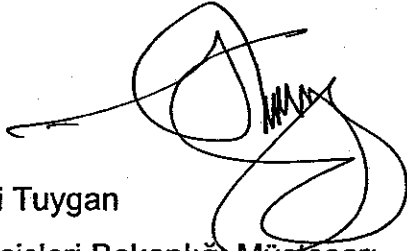
25 inci Maddeye Ek

25 inci maddenin 2 nci fıkrasına ilişkin olarak, mükellefin, karşılıklı anlaşma sonucunun vergi idaresi tarafından kendisine bildirilmesinden sonra, söz konusu karşılıklı anlaşma sonucundan kaynaklanan iadeyi iç mevzuat tarafından öngörülen süre içerisinde istemek zorunda olduğu hususunda anlaşılmıştır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Protokol'ü imzaladılar.

Türk, Portekiz ve İngiliz dillerinde, tüm metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, 11 Mayıs 2005 tarihinde, Lizbon'da düzenlenmiştir. Bu Protokol'ün yorumunda veya uygulamasında farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA**

Ali Tuygan

Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı

**PORTEKİZ CUMHURİYETİ
ADINA**

Luis Campos e Cunha

Devlet ve Maliye Bakanı

